

ਪੀਐਚ.ਡੀ ਕੋਰਸ ਵਰਕ (ਪੰਜਾਬੀ) ਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਿਲੇਬਸ ਸਾਲ (2024-25)

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ : ਖੋਜ-ਵਿਧੀ ਵਿਗਿਆਨ

1. ਖੋਜ-ਸਿਧਾਂਤ:

ਖੋਜ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਾਰਜ , ਮਹੱਤਵ

ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ :

ਖੋਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ, ਤੁਲਨਾਤਮਕ, ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ, ਪਾਠ-ਨਿਰਣਾਮੂਲਕ

ਖੋਜ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਵਿਧੀਆਂ : ਆਗਮਨਾਤਮਕ (inductive), ਨਿਗਮਨਾਤਮਕ (deductive)

2. ਖੋਜ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ :

ਖੋਜ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ : ਖੋਜ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ, ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਖੋਜ-ਸੰਦ, ਆਧਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇੱਕਤਰੀਕਰਣ, ਖੇਤਰੀ ਖੋਜ, ਖੇਤਰੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਖੋਜ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਸਟਾਈਲ ਸੀਟ, ਹਵਾਲੇ, ਪੈਰ-ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਸਿੱਟੇ ਅਤੇ ਸੂਤਰੀਕਰਣ, ਪੁਸਤਕਾਵਲੀ, ਪਰਿਸ਼ਿਸਟ ਤੇ ਕ੍ਰਮ ਸੂਚੀ, ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ

3. ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਖੋਜ :

ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਫਟ-ਸਰੋਤ (ਸੀ.ਡੀ. ਆਦਿ), ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਇਕ ਖੋਜ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ, ਹਵਾਲੇ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਉੱਤੇ ਖੋਜ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਪਰਮਾਣਿਕਤਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕੀਪੀਡੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੀਡੀਆ

4. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜਕਾਰ :

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੋਜਕਾਰ : ਆਰ.ਸੀ.ਟੈਂਪਲ, ਗਰੀਅਰਸਨ, ਜੀ.ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਦੁਨੀ ਚੰਦੂ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਦਮ

ਭਾਗ ਦੂਜਾ : ਪੰਜਾਬੀ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਖੇਤਰ

ਧੁਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰ(Phonology), ਧੁਨੀ-ਵਿਗਿਆਨ(Phonetics), ਧੁਨੀਗ੍ਰਾਮ(Phoneme)

ਧੁਨੀਗ੍ਰਾਮ ਵਿਗਿਆਨ(Phonemics), ਧੁਨੀ ਨਿਯਮ, ਧੁਨੀ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ, ਸ੍ਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਅੱਖਰ, ਸੁਰ, ਬਲ, ਤਾਨ, ਸੰਗਮ

ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ(Morphology), ਰੂਪ ਗ੍ਰਾਮ(Morpheme), ਰੂਪ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ, ਰੂਪ : ਅਗੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ, ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਉਤਪਤੀ

ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ : (Syntax)-ਵਾਕ, ਉਪਵਾਕ, ਵਾਕਾਂਸ਼ (ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ)

ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ(Semantics), ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਮਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਮਾਜ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਰਜਿਸਟਰ, ਪਿਜਨ ਤੇ ਕਰਿਓਲ

ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ : ਚਿਹਨਕ(Signifier), ਚਿਹਨਿਤ(Signified), ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ

ਲੈਂਗ ਤੇ ਪੈਰੋਲ(Langue and Parole), ਇਕਾਲਿਕ ਤੇ ਦੁਕਾਲਿਕ(Synchronic and Diachronic),

ਕੜੀਦਾਰ ਤੇ ਲੜੀਦਾਰ(Syntagmatic and Paradigmatic)

ਭਾਸ਼ਾ:ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ,ਲੱਛਣ, ਪ੍ਰਕਾਰਜ, ਮਹੱਤਵ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ

ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ: ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ

ਭਾਰਤੀ ਆਰਿਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ-ਪੜਾ

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ : ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਫ਼ਾਰਸੀ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ

ਭਾਸ਼ਾ,ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ : ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਉਚਿੱਤਤਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਵਿਆਕਰਣ-ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਾਰਜ

ਪੀਐਚ.ਡੀ ਕੋਰਸ ਵਰਕ (ਪੰਜਾਬੀ) ਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਿਲੇਬਸ ਸਾਲ (2024-25)

2. ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ

ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ, ਸਾਹਿਤਕ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਰਣਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦਾ ਸਮੀਖਿਆਤਮਕ ਅਧਿਐਨ:

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ : ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਾਲ-ਵੰਡ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ

ਸਾਹਿਤਕ ਲਹਿਰਾਂ : ਰਹੱਸਵਾਦ, ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ, ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦ, ਅਸਤਿਵਾਦ, ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ

3. ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ, ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਖੋਜ

ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪ : (ੳ) ਪਰੰਪਰਾਗਤ : ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਲੋਕ, ਕਾਫੀ, ਬਾਰਾਮਾਹ, ਵਾਰ, ਕਿੱਸਾ, ਜੰਗਨਾਮਾ, ਸੀਹਰਫੀ

(ਅ) ਆਧੁਨਿਕ : ਆਧੁਨਿਕ ਬਿਰਤਾਂਤਕ, ਨਾਟਕੀ ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਕ ਕਾਵਿ : ਨਜ਼ਮ, ਗ਼ਜ਼ਲ, ਰੁਬਾਈ

ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੂਪ : ਨਿਬੰਧ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਡਾਇਰੀ, ਜੀਵਨੀ, ਸੈ-ਜੀਵਨੀ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਸੰਸਮਰਣ

ਗਲਪ: ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਵਲਿਟ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ

ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਮੰਚ : ਨਾਟਕ, ਇਕਾਂਗੀ, ਕਾਵਿ-ਨਾਟਕ, ਨੁਕੜ ਨਾਟਕ,

ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ (ਭਾਸ਼ਾ, ਸਮਾਜ, ਧਰਮ, ਦਰਸ਼ਨ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ)

ਸਾਹਿਤ-ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ

(ੳ) ਭਾਰਤੀ:

ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ

ਕਾਵਿ ਦੇ ਭੇਦ : ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਾਵਿ, ਸ਼ਵ ਕਾਵਿ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਵਿ, ਮਹਾਂਕਾਵਿ, ਖੰਡ ਕਾਵਿ, ਮੁਕਤਕ ਕਾਵਿ

ਰਸ, ਧੁਨੀ, ਅਲੰਕਾਰ, ਵਕ੍ਰੇਕਤੀ, ਰੀਤੀ, ਐਚਿਤਯ

(ਅ) ਪੱਛਮੀ

ਅਰਸਤੂਵਾਦੀ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ, ਰੂਪਵਾਦੀ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ, ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ

ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ)

ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕ : ਪ੍ਰੋ.ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ, ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ

4. ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ

ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸਰੂਪ, ਤੱਤ, ਮਹੱਤਵ, ਲੋਕਧਾਰਾ-ਵਿਗਿਆਨ

ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਸਾਮੱਗੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ

ਲੋਕ ਗੀਤ : ਸੰਸਕਾਰਾਂ, ਰੁੱਤਾਂ, ਦਿਨ-ਦਿਹਾਰਾਂ, ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੀਤ(ਭਜਨ, ਭੇਟ, ਨਾਅਤ, ਹਮਦ) ਕਾਰਜਗਤ ਗੀਤ, ਪਿਆਰ ਗੀਤ, ਸੂਰਮਗੀਤ ਦੇ ਗੀਤ, ਨ੍ਰਿਤ ਗੀਤ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਗੀਤ, ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ।

ਲੋਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ : ਸੱਦ, ਬਾਰਹਮਾਹ, ਘੋੜੀਆਂ, ਅਲਾਚੁਈਆਂ, ਮਾਹੀਆ, ਟੱਪੇ, ਬੋਲੀਆਂ, ਲੋਰੀਆਂ, ਢੋਲੇ, ਲੋਕਵਾਰਾਂ

ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ : ਮਿਥਿਕ ਕਥਾਵਾਂ, ਦੰਦ ਕਥਾਵਾਂ, ਪਰੀ ਕਥਾਵਾਂ, ਪ੍ਰੇਤ ਕਥਾਵਾਂ, ਜਨੈਰ ਕਥਾਵਾਂ

ਫੁਟਕਲ : ਲੋਕ ਗਾਥਾ, ਅਖਾਣ, ਬੁਝਾਰਤਾਂ, ਮੁਹਾਵਰੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨ : ਵਹਿਮ-ਭਰਮ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ, ਜਾਦੂ-ਟੂਣੇ, ਤਾਵੀਜ਼, ਸ਼ਗਨ-ਅਪਸ਼ਗਨ, ਪੁੰਨ-ਪਾਪ, ਸੰਸਕਾਰ ਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ(ਜਨਮ, ਵਿਆਹ ਤੇ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ), ਵਰਤ ਤੇ ਪੂਜਾ ਵਿਧੀਆਂ, ਕਰਮਕਾਂਡ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਨਾਟ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ

ਪੀਐਚ.ਡੀ ਕੋਰਸ ਵਰਕ (ਪੰਜਾਬੀ) ਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਿਲੇਬਸ ਸਾਲ (2024-25)

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਧੰਦੇ, ਲੋਕ ਗਹਿਣੇ, ਲੋਕ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਤਮਾਸ਼ੇ

5. ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਸਭਿਆਚਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ : ਵਿਭਿੰਨ ਕਲਾਵਾਂ, ਪਹਿਰਾਵਾ, ਖੇਡਾਂ, ਧੰਦੇ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

6. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ

ਸੂਫੀਮਤ : ਸਿੱਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵੀ : ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ , ਸੂਫੀ ਸਿਲਸਿਲੇ : ਚਿਸ਼ਤੀ, ਕਾਦਰੀ, ਮਲਾਮਤੀ, ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ

7. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ : ਸੰਪਾਦਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਕਾਰ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ

ਭਗਤ ਕਵੀ : ਰਵਿਦਾਸ, ਨਾਮਦੇਵ, ਕਬੀਰ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਆਦਿ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

8. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿੱਸਾਕਾਰ : ਪੀਲੂ, ਵਾਰਿਸ, ਹਾਸ਼ਮ, ਕਾਦਰਯਾਰ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਰਕਾਰ : ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਨਜ਼ਾਬਤ

ਪੰਜਾਬੀ ਜੰਗਨਾਮੇ : ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ, ਮਟਕ

9. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਮੱਧਕਾਲੀਨ (ਜਨਮਸਾਖੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ, ਆਦਿ ਸਾਖੀਆਂ, ਸ਼ੰਭੂ ਨਾਥ ਵਾਲੀ ਜਨਮਸਾਖੀ, ਮਿਹਰਬਾਨ ਵਾਲੀ ਜਨਮਸਾਖੀ ਭਾਈ ਬਾਲਾ, ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ) ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ, ਗੋਸ਼ਟਾਂ, ਪਰਚੀਆਂ, ਰਹਿਤਨਾਮੇ ਅਤੇ ਟੀਕੇ

ਆਧੁਨਿਕ : ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਿਬੰਧ, ਜੀਵਨੀ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਸੰਸਮਰਣ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਰਤਕਕਾਰ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮ ਫਿਲੋਰੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਗਦ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

10. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ

ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਧ

ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵੀ : ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ, ਅਵਤਾਰ

ਸਿੰਘ ਅਜ਼ਾਦ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰ

ਲੰਬੀ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤਕ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ

ਪੀਐਚ.ਡੀ ਕੋਰਸ ਵਰਕ (ਪੰਜਾਬੀ) ਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਿਲੇਬਸ ਸਾਲ (2024-25)

11. ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ

ਨਾਵਲ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਵਲਕਾਰ : ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ, ਫਖਰ ਜਮਾਨ, ਮਨਸਾ ਯਾਦ, ਦਰਸ਼ਨ ਧੀਰ, ਸਵਰਨ ਚੰਦਨ

ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ : ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਰ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ ਮਾਨ, ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਝੁਕਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

12. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਾਗਰੀ

ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕਾਗਰੀਕਾਰ : ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ, ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜਸੂਜਾ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਮੇਜਰ ਇਸਹਾਕ ਮੁਹੰਮਦ, ਚਰਨ ਦਾਸ ਸਿੱਧੂ, ਆਤਮਜੀਤ, ਸਵਰਾਜਬੀਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਸੈਲੀਆਂ ਤੇ ਜੁਗਤਾਂ